

Lovforslag nr. L 93. Fremsat den 6. november 1991 af energiministeren (Anne Birgitte Lundholt)

Forslag

til

Lov om statstilskud til energibesparelser i erhvervsvirksomheder

§ 1. Der kan gives statstilskud til foranstaltninger, der medfører bedre energiudnyttelse eller energibesparelser i erhvervsvirksomheder.

§ 2. Tilskud kan ydes til:

- 1) større projekter vedrørende gennemførelse af energibesparende foranstaltninger,
- 2) udarbejdelse af brancheenergiundersøgelser og udvikling af standardiserede fremgangsmåder, der kan anvendes med henblik på at opnå en bedre energiudnyttelse i de pågældende erhverv,
- 3) mindre projekter vedrørende gennemførelse af energibesparende foranstaltninger, hvor der søges på baggrund af en standardløsning, jfr. nr. 2, eller tilsvarende, og
- 4) gennemførelse af energisyn.

Stk. 2. Tilskud til projekter vedrørende gennemførelse af energibesparende foranstaltninger og til gennemførelse af energisyn kan ydes til landplacerede erhvervsvirksomheder og ejere af fiskefartøjer.

Stk. 3. Tilskud til udarbejdelse af brancheenergiundersøgelser og standardløsninger kan ydes til brancheorganisationer, grupper af virksomheder eller lignende.

Stk. 4. Virksomheder, der har energiomdanning og -forsyning som hovedformål, kan ikke opnå tilskud.

§ 3. Tilskud til projekter vedrørende gennemførelse af energibesparende foranstaltninger kan ydes med indtil 30 pct. af investeringsomkostningerne samt udgifterne vedrørende

rådgivning, projektering og konsulentbistand mv. Tilskud til udarbejdelse af brancheenergiundersøgelser og standardløsninger samt gennemførelse af energisyn kan dog ydes med mere end 30 pct. af omkostningerne. Udgifterne opgøres med fradrag af merværdiafgift.

Stk. 2. Tilskuddet kan højest udgøre 10 mio. kr. Tilskud på mindre end 2.000 kr. udbetales ikke.

Stk. 3. Tilskud kan kun ydes til foranstaltninger, der udføres af virksomheder, der er registreret efter lov om almindelig omsætningsafgift.

Stk. 4. Tilskud kan ikke ydes til foranstaltninger, hvortil der ydes støtte efter anden lovgivning.

§ 4. Ansøgning om tilskud bilagt redegørelse for de påtænkte aktiviteter indsendes til Energistyrelsen.

Stk. 2. På grundlag af ansøgningen kan Energistyrelsen meddele tilsagn om tilskud.

Stk. 3. Energistyrelsen udbetaler tilskud efter ansøgning på grundlag af et revideret regnskab samt dokumentation af de udgifter, der er forbundet med aktiviteterne. Tilskud kan ikke udbetales med større beløb end anført i tilsagnet.

Stk. 4. Det er en betingelse for udbetaling af tilskud, at arbejdet først påbegyndes, efter at skriftligt tilsagn om tilskud er givet, og at arbejdet er afsluttet og ansøgning om udbetaling indsendt til Energistyrelsen inden en nærmere fastsat frist.

Stk. 5. Energistyrelsen kan træffe afgørelse om, at tilsagn om tilskud bortfalder, hvis ansøgeren har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for ansøgningen, eller hvis betingelserne for at yde tilsagn ikke længere er til stede. Hvis tilskuddet er udbetalt, kan det kræves tilbagebetalt.

Stk. 6. Ydelse af tilskud kan betinges af vilkår om, at de energimæssige konsekvenser af støttede foranstaltninger kan belyses.

§ 5. Energistyrelsens afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

§ 6. Energiministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskudsordningens gennemførelse, herunder om afgrænsningen af tilskudsberettigede foranstaltninger og udgifter, om tilskuddets størrelse, beregning og udbetaling, om beløbsgrænser efter § 2, stk. 1, nr. 1 og 3, samt om tidsfrister efter § 4, stk. 4.

Stk. 2. Energiministeren kan fastsætte regler om, at ydelse af tilskud til projekter efter § 2, stk. 1, nr. 1, kan betinges af, at virksomheden har fået foretaget energisyn.

Stk. 3. Energiministeren kan bestemme, at Energistyrelsens beføjelser til at træffe afgørelser efter § 4 helt eller delvis kan henlægges til andre.

§ 7. Energiministeren kan bemyndige Energistyrelsen til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

§ 8. Den, der giver urigtige oplysninger i forbindelse med ansøgning om tilsagn eller om udbetaling af tilskud, straffes med bøde eller hæfte, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådan bødeansvar.

Stk. 3. I regler, der udstedes i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. januar 1993.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Et flertal i Folketinget har med vedtagelsen af beslutningsforslaget B 52 den 21. maj 1991 pålagt regeringen at fremsætte forslag om omlægning af energifgifterne, indførelse af en miljøafgift på udledning af kuldioxid (CO₂), samt gennemførelse af en række hermed sammenhørende foranstaltninger til nedbringelse af energiforbruget.

Nærværende lovforslag er udarbejdet efter de retningslinier, der kan udledes af beslutningsforslaget, samt efterfølgende tilkendegivelser fra forslagsstillerne.

I folketingsbeslutningen B 52 er anført følgende:

»Der etableres med virkning fra den 1. januar 1993 en støtteordning i størrelsesordenen 200 mio. kr. årligt gældende generelt for erhvervslivet til fremme af energibesparende foranstaltninger. Ordningen administreres af Energistyrelsen. Virksomhederne vil kunne udnytte elværkernes og andres rådgivningsvirksomhed fuldt ud som baggrund for identificeringen af besparelsesmuligheder. Der lægges særligt vægt på elbesparelser, men iøvrigt skal der være en bred fortolkning af midlernes anvendelse.«

I bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning anføres følgende om baggrunden for og tilrettelæggelsen af ordningen:

»For en typisk produktionsvirksomhed i dansk industri udgør energiudgifterne kun omkring 1,5 - 2 pct. I betragtning af de krav om korte tilbagebetalingstider virksomhederne nødvendigvis må stille til investeringer i produktionsapparatet, er det ofte en mindre presserende problemstilling at foretage de investeringer, der fører til lavere energiforbrug. Samtidig kan gennemførelsen af disse investeringer forudsætte en særlig ekspertise, som ikke naturligt findes i virksomhederne. For at fremme den overordnede samfundsmæssige målsætning om mere vidtgående energibesparelser, især i elforbruget, gennemføres derfor den foreslåede tilskudsordning, der på mange måder er en genoplivning af ordningen fra begyndelse af 1980'erne.

Der skal kunne ydes op til 30 pct. støtte til investeringer med et maksimumbeløb for støtten på 10 mio.

kr. I lighed med den tidligere støtteordning til fremme af besparelser i industrielle processer mv. skal der kunne udformes branchemæssige standardløsninger, således at meget små enkeltsager ikke kommer til at udgøre en administrativ pukkel. Det kan i denne forbindelse overvejes at lade støttebeløb under en vis grænse (f.eks. 100.000 kr.) udbetale gennem rådgivende ingeniørvirksomheder og elselskaber i forbindelse med en systematisk energimæssig gennemgang (energy audit eller pligtige periodiske energisyn) af virksomhederne, idet større sager naturligt indsendes som egentlige ansøgninger.

Det forudsættes, at elværkernes kampagner med rådgivning til erhvervslivet og andre om besparelser i elforbruget fortsætter.«

Den endelige tilrettelæggelse af ordningens administration vil først kunne fastlægges efter en række nærmere analyser og vurderinger samt forhandlinger med de implicerede parter.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget etablerer med virkning fra 1. januar 1993 en tilskudsordning med en årlig ramme på 200 mio. kr. om året.

En ikke udnyttet del af tilsagns- og/eller udbetalingsrammen kan overføres til følgende år. Annulle-rede tilsagn og tilskud, der tilbagebetales i henhold til gældende bestemmelser, giver i følgende finansår adgang til afgivelse af nye tilsagn om tilskud samt udbetaling heraf.

Det påregnes, at ordningens administration vil nødvendiggøre 11 årsværk årligt i Energiministeriet svarende til 4,8 mio. kr. årligt. Herudover vil der kunne være behov for at anvende tilskudsmidler til udvikling og etablering af EDB-systemer til administration af ordningen.

Særlige driftsudgifter til fremme af de enkelte programmer kan afholdes inden for tilsagns- og udbetalingsrammen

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Bestemmelsen fastslår, at formålet med tilskudsordningen er at fremme besparelser i og effektiviseringen af erhvervslivets energianvendelse. Der stiles mod en bred indsats, der både omfatter gennemførelse af tekniske projekter for effektivisering og besparelser samt en række aktiviteter, der i øvrigt kan fremme en effektiv energianvendelse i erhvervslivet, f.eks. brancheenergiundersøgelser, udvikling af standardløsninger, energisyn, informationsaktiviteter, erfaringsformidling, demonstrationsprojekter mv. Der vil blive lagt særlig vægt på elbesparelser.

Ved lovforslaget udvides indsatsområdet i forhold til lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger i forbindelse med industrielle processer m.v., den såkaldte procesenergilov, der var grundlaget for en støtteordning, der fungerede i perioden 1977-83.

Den kommende tilskudsordning skal omfatte erhvervslivet generelt, således at der kan ydes støtte til energibesparelsesaktiviteter vedrørende alle former for erhvervsvirksomheder bl.a. inden for fremstillingsvirksomhed, håndværk, land- og skovbrug, gartneri, fiskefartøjer, råstofudvinding, bygge- og anlægsvirksomhed, engros- og detailhandel, service mv.

Bortset fra fiskefartøjer vil tilskudsordningen kun omfatte landplacerede erhvervsvirksomheder. Tilskudsordningen vil således ikke finde anvendelse på f.eks. skibe, fly, boreplatforme mv.

Til § 2

Bestemmelsen angiver de aktiviteter, der vil blive omfattet af tilskudsordningen.

Konkrete projekter vedrørende gennemførelse af energibesparende foranstaltninger, dvs. foranstaltninger, der medfører en bedre energiudnyttelse eller energibesparelser i de enkelte erhvervsvirksomheder, vil ligesom under den tidligere tilskudsordning efter procesenergiloven blive opdelt i store og små sager.

Sagsbehandlingen af store sager over en vis beløbsgrænse for investeringsomkostningerne vil blive tilrettelagt således, at de behandles som enkeltsager af Energistyrelsen. Tilskud til projekter under denne beløbsgrænse forudsættes ydet på baggrund af standardløsninger for det pågældende erhverv, således at sagsbehandlingen forenkles. Beløbsgrænsen mellem de to sagskategorier vil blive fastsat administrativt i en kommende bekendtgørelse om tilskudsordningen. Beløbsgrænsen for investeringsomkostningerne påtænkes ved ordningens start fastsat til 350.000 kr., hvilket ved en tilskudsprocent på 30 svarer til ca. 100.000 kr. i støttebeløb.

Der vil endvidere blive fastsat nærmere regler om, hvilke foranstaltninger der kan ydes tilskud til. Det skal bl.a. være muligt at yde tilskud til etablering af industriel kraftvarme.

Der vil kun blive ydet tilskud til forbedring af energiforbrugende processer, der har været i brug en vis periode, f.eks. mindst 1 år, før tilskud ydes. Formålet hermed er at undgå, at tilskudsordningen bliver anvendt som støtte til almindelige nyinvesteringer, der ville være foretaget under alle omstændigheder. En lignende begrænsning var gældende i tilskudsordningen efter procesenergiloven.

Der vil ikke blive ydet tilskud til projekter i helårsboliger, der udlejes erhvervsmæssigt.

Ligesom i procesenergiloven vil der kunne ydes tilskud til udarbejdelse af brancheenergiløsninger og udvikling af standardløsninger for de enkelte erhverv. Standardløsningerne vil kunne lægges til grund for en forenklet sagsbehandling ved ansøgninger om tilskud til mindre projekter om gennemførelse af energibesparende foranstaltninger.

Med bestemmelsen gives der mulighed for at yde tilskud til energisyn. Der vil dog ikke blive fastsat adgang til at yde tilskud til eksisterende lovpligtige energisyn, f.eks. kontrol af større fyringsanlæg efter VKO-ordningen.

Udover de nævnte sagskategorier vil der ud af tilskudsrammen blive afsat et særlig beløb til gennemførelse af aktiviteter, der har til formål at sprede information og erfaringer om energibesparelser i erhvervsvirksomheder. Der vil herunder være mulighed for at yde tilskud til demonstrationsprojekter/modelvirksomheder samt oprettelse af branchenetværk af energiansvarlige til brug for udveksling af oplysninger om energiforbrug, effektiv energianvendelse, fremtidige energianlæg mv. Ligeledes vil der blive afsat midler til planlægnings- og evalueringsaktiviteter vedrørende tilskudsordningen.

Der vil endvidere blive mulighed for i særlige tilfælde at yde tilskud til projekteringsomkostninger til nye processer, hvis det kan dokumenteres, at tilskudet anvendes til udarbejdelse af alternative projekter med særlig høj energieffektivitet. Baggrunden herfor er, at undersøgelser har vist, at selv helt nye anlæg ofte med god rentabilitet kunne være indrettet med bedre energieffektivitet. Samtidig vil omkostningerne pr. sparet energienhed være betydeligt mindre, hvis en effektivisering indbygges ved en almindelig nyinvestering eller udskiftning af anlæg.

Tilskudsberettigede vedrørende gennemførelse af konkrete projekter om energibesparende foranstaltninger samt energisyn er de enkelte erhvervsvirksomheder eller ejere af fiskefartøjer.

Tilskudsberettigede vedrørende udarbejdelse af brancheenergiundersøgelser og standardløsninger er brancheorganisationer, grupper af virksomheder og andre, der tilsvarende kan forestå dette.

Virksomheder, der har energiomdannelse eller -forsyning som hovedformål, dvs. energiforsynings-selskaber, herunder gasforsyningsselskaber, vil ikke kunne opnå tilskud. Olieraffinaderier vil dog være tilskudsberettigede.

Til § 3

Bestemmelsen giver mulighed for at fastsætte tilskudsprocenter på op til 30 pct. af investeringsomkostningerne for projekter vedrørende gennemførelse af energibesparende foranstaltninger.

For udarbejdelse af brancheenergiundersøgelser og standardløsninger samt gennemførelse af energisyn kan der dog fastsættes højere tilskudsprocenter.

Ved fastsættelsen af tilskudsprocenter for projekter vedrørende gennemførelse af energibesparende foranstaltninger vil der blive taget hensyn til foranstaltningernes energiøkonomiske rentabilitet. Der vil være mulighed for at fastsætte graduerede tilskudsprocenter afhængig af tilbagebetalingstiden. Der vil ikke blive ydet tilskud til projekter om gennemførelse af energibesparende foranstaltninger, hvor den simple tilbagebetalingstid er så kort, f.eks. 2 år, at denne rentabilitet i sig selv burde være tilstrækkeligt incitament for erhvervsvirksomhederne til at gennemføre foranstaltningerne. Også projekternes miljømæssige effekt, herunder CO₂-fortrængningen, vil kunne inddrages i vurderingen.

Tilskud til øvrige aktiviteter, herunder udarbejdelse af brancheenergiundersøgelser og standardløsninger, gennemførelse af energisyn samt informationsaktiviteter mv., vil kunne ydes med højere tilskudsprocent end 30 pct. afhængig af sagstype, rentabilitet eller andre relevante kriterier. Der fastsættes nærmere regler herom, herunder at Energistyrelsen i særlige tilfælde vil kunne fravige de fastsatte tilskudsprocenter for enkelte sager.

I bestemmelsen er der fastsat et maksimalt tilskudsbeløb på 10 mio. kr. pr. ansøgning. Endvidere er der fastlagt en undergrænse for udbetaling af tilskud på 2.000 kr. for ikke at belaste administrationen af ordningen med en række ganske små sager.

Tilskud kan ikke ydes til foranstaltninger, hvortil der ydes støtte efter anden lovgivning. Eventuelle EF-tilskud vil dog ikke blive betragtet som støtte efter anden lovgivning. Energiministeren kan fastsætte nærmere regler herom efter bemyndigelsen i § 6.

Til § 4

Tilskudsordningen administreres af Energistyrelsen, der vurderer ansøgninger, meddeler tilsagn om tilskud og udbetaler tilskuddet.

Ansøgning om tilskud indeholdende en redegørelse for de påtænkte aktiviteter indsendes til Energistyrelsen. Bl.a. skal de energimæssige virkninger af aktiviteterne være belyst, og der skal være en økonomisk analyse af aktiviteterne. Der vil blive fastsat nærmere regler for ansøgningernes indhold.

Sagsbehandlingen af tilskudssagerne vil bl.a. blive baseret på bistand af eksterne sagkyndige mv., evt. under inddragelse af relevante interesseorganisationer.

De enkelte ansøgninger behandles forskelligt afhængig af, hvilke ansøgningskategorier de falder ind under.

Ud fra en samlet vurdering af behovet for tilskud vil Energistyrelsen kunne fordele den årlige tilsagnsramme på forskellige kategorier af tilskudsberettigede formål.

Ansøgninger om udbetaling af tilskud skal være bilagt et regnskab, der er revideret af en statsautoriseret eller registreret revisor, samt fornøden dokumentation i form af regninger for de udførte arbejder påført de udførende firmaers momsregistreringsnummer.

Der vil blive fastsat regler, der åbner mulighed for, at tilskudsmodtager kan overføre et meddelt tilsagn om tilskud til et pengeinstitut eller realkreditinstitut i forbindelse med låntagning med henblik på finansiering af de energibesparende foranstaltninger.

Ydelsen af tilskud kan betinges af vilkår om, at de energimæssige konsekvenser af støttede foranstaltninger kan belyses. Formålet hermed er at sikre, at nyttig viden og erfaringer om energibesparelser bliver videreformidlet, og at der sikres mulighed for at vurdere tilskudsordningens virkning og for at udarbejde statistisk materiale herom. Der vil således blive givet adgang til at stille vilkår i de enkelte sager om, at tilskudsmodtageren skal give oplysninger om virksomhedens energiforbrug og dets fordeling på anvendelse og energikilder før og efter gennemførelsen af de støttede foranstaltninger, skal etablere de fornødne målere hertil og/eller skal aflevere anden information om projektets realisering m.v.

Til § 5

Energistyrelsens afgørelser om ydelse af tilskud er endelige.

Til § 6

Der vil til lovens ikrafttræden blive udarbejdet de fornødne administrative retningslinier for tilskudsordningen.

Bestemmelsen åbner mulighed for at fastsætte regler om energisyn som betingelse for tilskud til større projekter vedrørende gennemførelse af energibesparende foranstaltninger.

Bestemmelsen åbner i øvrigt mulighed for, at befojelserne til at behandle og træffe afgørelse i tilskudssager kan henlægges til andre end Energistyrelsen.

Til § 7

Bestemmelsen giver mulighed for, at regeludstedelse efter § 6 kan delegeres til Energistyrelsen.

Til § 8

Ud over en almindelig strafbestemmelse for urigtige oplysninger indeholder bestemmelsen en hjemmel til, at der kan fastsættes bødestrafbestemmelser i bekendtgørelser, der udstedes med hjemmel i denne lov.